No. 1619 Zaterdag 9 Januari 1915. 32ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50: voor elken regel meer 7½ cts.

ENCYCLIEK

VAN

Z. H. Benedictus XV,

door de Goddelijke Voorzienigheid Paus.

Aan de Patriarchen, Primaten, Aartsbisschoppen en Bisschoppen, die in vrede en gemeenschap met den Heiligen Stoel leven.

EERBIEDWAARDIGE BROEDERS,

HEIL EN APOSTOLISCHE ZEGEN.

Vervolg.

Wanneer Wij nu onze gedachten van de menschelijke maatschappij afwenden om de bizondere belangen der Kerk te beschouwen, dan bestaat er voorzeker reden dat Ons gemoed, door de groote ramp dezer tijden smartelijk getroffen, althans eenigermate opleve. Want behalve de bewijzen, welke zich van zelf toonen van die Goddelijke kracht en sterkte, welke de Kerk bezit, geven Ons niet weinig troost de schitterende getuigen van werkzame voorzienigheid, welke Onze Voorganger Pius X, toen Hij den Apostolischen Stoel versierde met de voorbeelden van Zijn zeer heilig leven, Ons heeft achtergelaten. Wij zien immers, dat door Zijn toedoen overal in den geestelijken stand de ijver voor den godsdienst is ontvlamd; de godsvrucht van 't Christelijk volk is opgewekt; de werkzaamheid en de gehoorzaamheid in de vereenigingen der Katholieken is toegenomen; Wij zien dat de zetels der Bisschoppen zijn gevestigd en in aantal toegenomen; dat gezorgd is voor de opvoeding der jeugdige Clerus, zoowel volgens de gestrengheid der canons, als voorzoover noodig is, naar den aard der tijden; dat de gevaren van een vermetele nieuwigheid van de leerstoelen der gewijde wetenschappen zijn verdreven; dat de muziek geboden werd op waardige wijze de majesteit der H.H. Diensten te dienen en dat de waardigheid der liturgie werd verhoogd; dat de Christennaam wijd verbreid werd door nieuwe missies van Evangeliepredikers.

Wel groot zijn die verdiensten van Onzen Voorganger jegens de Kerk; en het nageslacht zal dankbaar de herinnering eraan bewaren. Omdat echter de akker van den „Huisvader" altijd, met toelating van God, open staat voor kwaadwilligheid van den „vijandigen mensch", zal het nooit voorkomen, dat daar niet gewerkt moet worden, opdat het weelderig opkomend „onkruid" de goede vruchten niet schade.

Derhalve, verklarende, dat ook tot Ons gezegd is, wat God sprak tot den profeet: „Zie, Ik heb u heden gesteld over de volkeren en over de rijken, opdat gij zoudt uitroeien en verwoesten......... en opbouwen en planten," zullen Wij met den meesten ijver er voor zorgen, dat het kwade verhinderd, het goede bevorderd wordt, totdat het den Vorst der Herders behagen zal rekenschap van Ons te vragen over het waargenomen ambt.

Nu reeds dan, Eerbiedwaardige Broeders, nu Wij tot u allen voor het eerst per brief het woord richten, schijnt het Ons dienstig, voor u eenige hoofdpunten aan te wijzen, waaraan Wij besloten hebben Onze voornaamste zorgen te wijden; opdat aldus, terwijl gij met uw medewerking Ons spoedig ter hulpe komt, ook des te spoediger de gewenschte vruchten mogen komen.

Vooreerst, omdat het in iedere vereeniging van menschen, om welke reden ook zij zich vereenigd hebben, tot het welslagen van het gemeenschappelijk doel van het grootste belang is, dat de leden met de grootste eenheid samenwerken voor hetzelfde belang, daarom moeten Wij vooral trachten, dat de twisten en oneenigheden onder de Katholieken, van welken aard ze ook zijn, ophouden te bestaan; dat er geen nieuwe ontstaan; maar dat wij allen een en hetzelfde gevoelen en handelen.

De vijanden van God en de Kerk begrijpen zoo goed, dat iedere oneenigheid bij onze gezamenlijke bestrijding strekt tot hun overwinning: daarom hebben zij dezen allergebruikelijksten opzet toegepast, dat, wanneer zij de Katholieke menschen meer aaneengesloten zien, zij dan op listige wijze zaden van oneenigheid onder hen strooien, de eenheid trachtend te verscheuren.

Mocht die opzet niet zoo dikwijls van hen zijn uitgegaan met zoo groot verlies voor den godsdienst! Derhalve waar de wettige macht iets zeker heeft voorgeschreven, daar is het niemand geoorloofd het voorschrift te verwaarloozen, omdat het hem niet goed lijkt; maar wat men er voor zich ook van denke, men onderwerpe het aan het gezag van hem, waaraan men onderworpen is; en waaraan men uit gewetensplicht gehoorzame.

Ook werpe zich geen particulier, noch door het publiceeren van boeken en dagbladen noch door het in het openbaar houden van redevoeringen tot leeraar in de Kerk op. Dat allen weten, wie van God het leergezag in de Kerk ontvangen heeft; deze moet dan het volkomen recht hebben, om indien hij dit verlangt, vrijuit te kunnen spreken; de plicht der anderen is het om met eerbiedige godsvrucht naar den leeraar te luisteren, en het gesprokene zwijgend te aanhooren. In die zaken echter, met voorbehoud van geloof of discipline, waarover, — zoolang geen oordeel door den H. Stoel uitgesproken is, — vrij mag gedisputeerd worden, mag ieder zeggen en verdedigen, wat hij meent.

In deze disputen moet echter alle gebrek aan zelfbeheersching, waardoor de liefde ernstig kan worden geschonden, vermeden worden. Ieder verdedige zijn meening vrij, maar bescheiden. En ook meene men niet, dat het geoorloofd is om hem, die de tegenovergestelde meening verdedigt, om deze reden alleen van verdachte geloofstrouw en gebrek aan discipline te verdenken.

Wij verlangen ook, dat de onzen zich zullen onthouden van die bijvoegingen, welke den laatsten tijd ingang beginnen te vinden om Katholieken van Katholieken te onderscheiden. En men vermijde deze woorden niet alleen als profane woordnieuwigheden, die noch met de waarheid noch met de billijkheid overeenkomen, maar ook wegens de groote verwarring en onzekerheid die daaruit onder de Katholieken ontstaat. De kracht en de natuur van 't Katholiek geloof is dusdanig, dat niets daaraan kan worden toegevoegd en niets er afgenomen: „Dit is het Katholiek geloof, buiten hetwelk niemand, die het niet trouw en vast belijdt, zalig kan worden." Er zijn dus geen bijvoegsels noodig om de Katholieke geloofsbelijdenis aan te duiden. Het is voor ieder genoeg aldus te belijden: „Christen is mijn naam, Katholiek mijn bijnaam", als hij inderdaad er slechts naar streeft, om dat te zijn, wat die naam uitdrukt.

Voor het overige verlangt de Kerk aan hen die zich aan de algemeene Katholieke zaak wijden, heel wat anders, dan dat zij zich langen tijd bezighouden met kwesties die van geen nut zijn; zij vraagt dat dezen al hun krachten inspannen om het geloof ongerept te bewaren en vrij van de minste smet der dwaling, Hem allereerst volgend, Dien Christus heeft gesteld tot hoeder en vertolker der waarheid.

Er zijn ook heden ten dage — en hun aantal is niet zoo gering — die „de gezonde leer niet verdragen, maar met ooren-jeukte bevangen, zich leeraars naar hunne lusten in menigte aanschaffen, en, hun gehoor afwendend van de waarheid, zich keeren tot de fabels." Opgeblazen immers en stoffend op den menschelijken geest, die door Gods goedheid intusschen, bijna ongeloofelijke vorderingen maakte bij de studie der natuur, zijn sommigen er toe gekomen hun eigen inzicht te stellen boven 't gezag der Kerk, en zijn zelfs zoo ver gegaan, dat zij de geheimmenissen Gods en alles wat God den mensch openbaarde met den maatstaf van hun begrijpen gingen beoordeelen en niet terugschrikten voor de poging, ze aan den geest dezer tijden aan te passen.

Op die wijze ontstonden de monsterachtige dwalingen van het „modernisme", hetwelk terecht door Onzen Voorganger de „samenvatting van alle dwalingen" genoemd is en als zoodanig is veroordeeld.

Die veroordeeling, Eerbiedwaardige broeders, zooals zij werd uitgesproken, herhalen Wij hier; vermits tot nu toe die verpestende besmetting nog niet tot staan is gebracht, maar nog her en der, zij het in 't verborgen, voortsluipt, vermanen Wij allen zich angstvallig te hoeden tegen de aanraking met dit kwaad; want op dit kwaad kunt ge veilig de woorden toepassen, welke Job sprak in anderen zin: „Het is een vuur, dat verslindt tot den ondergang toe en alle kiemen uitroeit."

En niet enkel wenschen Wij, dat de Katholieken van de dwalingen zich behoedzaam verre houden, maar dat zij ook waakzaam zijn tegen den geest der zoogenaamde „modernisten". Wie met dien geest bezield is verwerpt met minachting alles wat eerbiedwaardig is door oudheid en haalt daarentegen alles wat nieuw is met gretigheid binnen: in zijn wijze van spreken over goddelijke zaken, bij de uitoefening van den eeredienst, ten aanzien van Katholieke instellingen, zelfs bij zijn particuliere godsdienstoefeningen.

Daarom wenschen Wij dezen regel der ouden als heilig beschouwd te zien:

„**Niets worde vernieuwd dan wat overgeleverd is**"; en ofschoon deze wet in haar strengsten zin dient gehandhaafd ten aanzien van geloofszaken, moet toch volgens haar vorm ook gehandeld worden met dingen, welke aan verandering onderhevig zijn, ofschoon voor deze laatste ook vaak de stelregel geldt: geen nieuwe dingen, maar eene nieuwe methode. (Non nova, sed noviter).

(Wordt vervolgd).

Een Protestantsche „Herderlijke Brief."

Aldus luidt een schrijven, dat door „De bijzondere kerkeraad van de Ned. Hervormde Gemeente te Amsterdam" aan de leden der Gemeente is gericht. In dat stuk richten de predikanten en ouderlingen (in hun meerderheid tot de ethische of orthodoxe groep behoorend) een zeer ernstig woord van vermaan tot de Protestanten over „de gevolgen van de ontkenning der onmisbaarheid van den persoon en het werk van Jesus Christus, den eenigen en volkomen Zaligmaker van zondaren." Op eenige verschijnselen wordt door hen aldus de aandacht gevestigd:

Velen leven uit de aarde aardsch en stellen het leven aan deze zijde van het graf als einddoel van het menschelijk bestaan.

De moord op het kind vóór de geboorte heeft onrustbarende verhoudingen aangenomen. Het wilde huwelijk wordt aangeprezen; de huwelijkstrouw belachelijk gemaakt in gretig gelezen boeken, die hun invloed geducht laten gelden. Er wordt handel gedreven in „blanke slavinnen" in christenlanden. De ontucht woekert voort.

De zelfmoord neemt gestadig toe, zoowel door de onmiddellijke daad als door de langzaam werkende macht van geheime zonden en bedwelmende dranken.

De ontheiliging van den Zondag wordt nauwelijks geacht een zonde te zijn. De tooneelvoorstellingen van verdacht gehalte trekken de schare. De druk bezochte bioscoop-voorstellingen prikkelen zenuwen en zinnen in sterke mate.

In den handel komen misbruiken en zonden voor, die met goede trouw en eerlijkheid den spot drijven.

Het eenvoudige leven zonder opdrijving van zoogenaamde behoeften, onze oud-Hollandsche eenvoud, wordt in een hoek geduwd.

„In het maatschappelijk leven zijn verschijnselen waar te nemen, die met het recht en de barmhartigheid spotten. Noch de prediking van het „Evangelie van den haat," noch het ophitsen van de standen tegen elkander zal daarin eenige verbetering brengen.

De door God gestelde machten in staat, kerk, maatschappij, school en gezin worden ter zijde geschoven of van geringe waarde geacht.

In uw midden merken wij duizenden op, die het bedehuis niet meer bezoeken, hunne kinderen niet laten doopen of ter catechisatie zenden, de bezoekers van hunne leeraars, opzieners en godsdienstonderwijzers niet begeeren, die zich nauwelijks bekommeren over de instellingen van christelijke weldadigheid in hunne eigene gemeente.

Onder belijdende christenen is de verdeeldheid waar te nemen, ten gevolge waarvan zij een groot deel van hunne geestelijke krachten en invloed inboeten."

Na erop te hebben gewezen, hoe thans Heidensche en Mohammedaansche volkeren als strijders zijn opgeroepen om der Christenen bloed te helpen vergieten, gaat de kerkeraad aldus voort:

De wetenschap en beschaving buiten God lijden schipbreuk. In onze hooggeloofde twintigste eeuw woeden moord en vernieling zoo ontzettend als de vorige eeuwen niet deden aanschouwen. Gods gerichten zijn op aarde. Jesaja 26: 9.

God openbaart door dezen ontzettenden oorlog den waren toestand. Hij brandt het vernis weg. De bloemen over den afgrond verwelken voor zijn vlammende waarheid. De afgoden wankelen op hunne voetstuk.

L'Apologetique de la Guerre.

Godsvrucht op het slagveld.

De kanunnik Marette deelt in een brief, waarin hij Mgr. den bisschop van Montauban zijn verheffing tot ridder in het Legioen van Eer bericht, o.a. het volgende mede:

„Ik sta er op, Monseigneur, U te zeggen, dat al uw priester-soldaten, of zij zich in het vuur bevinden, in de loopgraven, of op het vlakke veld, bij het opbeuren der gewonden of bij hun verzorging in de ambulances, allen zonder uitzondering bewonderenswaardig zijn.

„Zij verdienen meer dan ik de onderscheiding, welke ik u heb bericht. Voor mij is het een groote vreugde en een eer, waaraan ik deel heb, telkens als hun officieren in mijn tegenwoordigheid hunne toewijding prijzen, en vaak zelfs hun heldenmoed. Vandaag, bij voorbeeld, heeft men mannen-van-goeden-wil gevraagd voor een uiterst gevaarlijke zending in den nacht op dertig meter afstand van de Duitsche loopgraven. Alle priester-soldaten hebben zich zonder eenige aarzeling aangeboden."

De schrijver van den brief noemt de bedoelde priesters niet, maar wij kennen ze, zegt de „Croix," het zijn de abbés Canel, professor aan de H Hart-school; Mérol, pastoor van Lervanac; Courrech, pastoor van Charros; Debans, professor aan het Klein-Seminarie; Mazeré, professor aan het Sint-Théodard gymnasium enz.

Overigens hebben velen hun bloed reeds vergoten in den dienst des lands. Abbé Bessède, benoemd tot adjudant op het slagveld, is aan het been gewond. Terwijl hij, liggend onder een regen van schroot, de hulp der brancardiers afwachtte, genoot hij den troost, verscheidene kameraden, die in zijn armen stierven, de biecht te kunnen hooren.

Abbé Brustet, aan de hand getroffen, is na eenige dagen in het hospitaal te Pau te zijn verpleegd, weer naar de vuurlinie vertrokken.

Abbé Bessac, die door een kogel aan den schouder werd getroffen, welke hem het schouderblad verbrijzelde, is onder geneeskundige behandeling te Avignon en wacht ongeduldig den dag af, waarop hij de wapenen kan hervatten.

Abbé J. E., uit het bisdom Mans, schrijft aan zijn bisschop: Laatstelijk onderhield zich een heele groep kanonniers met de lezing der Evangeliën, Epistels en de Navolging-van-Christus. Gezamenlijk hebben wij eenige practische waarheden behandeld. Zijn ze niet treffend die gesprekken, terwijl de bommen boven en rondom ons snorren? Dat is een preek op den drempel des doods en der eeuwigheid.

„Zijn ze niet bewonderenswaardig, vraagt eveneens de „Semaine Religieuse", ook de leeken-soldaten, zoo dierbaar aan ons land, die als christenhelden zijn gestorven?" Kapitein Burin Desroziers schreef: „Ik ga mijn plicht vervullen, ik denk er niet onder te bezwijken, daar ik alles voorzien en voorbereid heb, om gereed te zijn, overal, waar de wil Gods mij zou willen zenden. Leve Frankrijk!" En vlak voor zijn dood. „Ik ga nog slechts de loopgraven in met den rozenkrans in de hand."

En die jonge soldaat uit Murat, Joseph Gauthier, die den 23sten September zijn familie schreef, dat hij zich geheel heeft overgegeven aan God; en dan zijn ouders vergiffenis vraagt, om, zegt hij, een zoo rein mogelijk geweten te hebben op het slagveld. Is dat niet schoon? De daad van dien jongen christen, die naar het slagveld wilde gaan als ter H. Tafel met een „rein geweten" en die aan zijn ouders vergiffenis vraagt vlak vóór den strijd, zooals hij vroeger deed 's avonds vóór zijn eersten communiedag?

Even dapper als godvruchtig.

De oorlogscorrespondent van het groote protestantsche orgaan „La Suisse", te Genève, die de krijgsverrichtingen aan Fransche zijde bijwoont, geeft in zijn dagblad indrukken uit de vuurlinie. Wij ontleenen er de volgende episode aan:

„Een paar dagen geleden, bij het aanbreken van den dag, kwam een bevel om, koste wat het koste, den Duitschers een strategisch punt van hoog belang te ontworstelen. Het was bijna een bovenmenschelijke taak, maar men moest haar vervullen. De katholieke brigade-generaal van X. sloeg van verre de machtelooze pogingen van zijn mannen gade. Plotseling sprong hij te paard, ordende opnieuw zijn regiment en met zijn rozenkrans om den pols rende hij vooruit onder den roep: „Moed, kinderen, we zullen ze krijgen! De zege is aan ons, vooruit!" En de stelling werd genomen. De Duitschers moesten vluchten onder den nieuwen aanval vol élan der Franschen. Toen de zege volledig bevochten was, vond men den even dapperen als godvruchtigen generaal midden in een veld neergeknield. Hij dankte God voor de overwinning."

ken. Zij allen zullen beschaamd worden, die de afgoden maken. Jesaja 45 : 16.

Wie is wijs? die versta deze dingen. Hosea 14 : 10.

Verder wordt in het stuk gezegd, dat een protest tegen den oorlog den volgeling van Jesus Christus past, maar eerst zedelijke waarde zal hebben, wanneer voorafgaat een protest tegen onze eigen zonde.

„Een iegelijk klage vanwege zijne zonde. Wij hebben nauwkeurig te onderzoeken, welk nadeel een ieder van ons heeft aan de toestanden, waarin wij zijn geraakt."

Het stuk besluit met een aansporing tot beter leven, ook op kerkelijk gebied en om in den komenden winter goed te zorgen voor de noodlijdenden, opdat God voor ons kleine volk uit deze benauwde tijden iets schoons en heerlijks doe voortkomen, Hij, de God der wonderen.

DE OORLOG.

Vastgevroren en ingesneeuwd schijnen de legers van beide partijen; men ziet niets van eenigen vooruitgang, althans niet in het Westen. Daarbij, de berichten blijven uit. Plotseling vernemen we van verschillende Zeppelins boven Duinkerken en van bommen werpen uit de lucht boven Veurne, het hoofdkwartier van den Belgischen Koning. Weinig schade werd aangericht, maar het wijst toch op het volharden der Duitschers bij hun plan om door te dringen tot Duinkerken en Calais.

Uit de Buitenlandsche Bladen zien wij, dat de verliezen van Bondgenooten zoowel als van Duitschers buitengewoon groot zijn geweest in de gevechten van Vlaanderen. Aan beide zijden is het een verschuiven van manschappen en aanvoeren van versche troepen van belang.

Duitschland schijnt weer eens in het Oosten met volle kracht te gaan werken, daar zeer veel treinen met soldaten langs Aken zijn gegaan. Als nu de Verbondenen weer grooter activiteit ontwikkelen, vliegen de Duitschers weer terug naar 't Westen.

Een buitenstaander kan moeilijk oordeelen over de fijnigheden der strategie, maar oppervlakkig beschouwd, neigt men tot de meening, dat het Duitsche krijgsplan te weinig vastheid toont, en zich telkens wijzigt. De Verbondenen houden zich bedaard, geven den vijand telkens wat te doen en putten langzaam zijn krachten uit.

De strijd aan de Yser.

De „Times"-correspondent in het Noorden van Frankrijk seint d.d. 18 Nov. de volgende bijzonderheden over den hardnekkigen strijd om het behoud van het laatste stuk Belgisch grondgebied, die nu al sinds weken door de verbondenen gevoerd wordt.

De strijd aan de Yser — aldus de correspondent — is thans overgegaan in een artillerie-duel met sporadische infanterie-gevechten en biedt een goede gelegenheid aan de Fransche artillerie om haar kracht te toonen, van welke gelegenheid ten volle wordt geprofiteerd. Niet alleen zijn de verbondenen er in geslaagd hun eigen kanonnen intact te houden en hun posities te verbergen, doch zij hebben in de meeste gevallen de posities van de vijandelijke batterijen met wonderlijke juistheid ontdekt.

Het jongste succes op de linie Nieuwpoort-Dixmuiden is buitengewoon schitterend geweest. Gisteren brachten 155 m.m. kanonnen twee Duitsche batterijen geheel tot zwijgen. Deze batterijen stonden ongeveer een mijl ten Noord-Oosten van Lombardzijde. De Duitsche batterijen hebben de meeste dorpen en gehuchten binnen de gevechtslijn beschoten en ook de linies der geallieërden — deze laatste zonder veel succes. Sommige der kanonnen deden vruchteloos werk om de Fransche batterijen op te sporen, doch de vijand was zoo slecht van de positie onzer artillerie op de hoogte, dat vele granaten op het open veld vielen, twee mijlen of meer van het doel. De Fransche kanonnen daarentegen werden bekwaam gehanteerd en slaagden er wel in de vijandelijke batterijen buiten gevecht te stellen.

Dit was feitelijk het groote succes van den strijd, gisteren aan de Yser gestreden. Een verdere waarborg tegen een Duitschen opmarsch bij Dixmuiden bestond hierin, dat het inundatie-plan voor dit deel van het land werd voltooid door een zeker gebied ten Noord-Oosten van de stad onder water te zetten — dit ter aanvulling van de operaties, drie dagen te voren uitgevoerd.

Men moet de uitwerking der inundatie gezien hebben om de moeilijkheden te begrijpen van een poging der Duitschers om over de Yser te trekken. Wij kunnen zoo noodig in onze loopgraven overwinteren — hoe onaangenaam zoo iets ook voor de soldaten zou zijn — met de kalme gerustheid, dat Calais nooit zal bereikt worden over Veurne en Duinkerken. Duitschers, die in onze handen gevallen zijn, beweren, dat in de Duitsche gelederen het praatje is verspreid, dat, als het koude weder begint, alles goed zal gaan en dat een opmarsch zal geschieden onder zoowat dezelfde condities voor beide partijen.

De Duitsche soldaat echter heeft zijn eigen conclusies getrokken en is zich uitstekend bewust van den werkelijken toestand.

Hoe men in Frankrijk spreekt.

Bij gelegenheid van het naamfeest van koning Albert heeft de bekende Dominicaan en gevierde redenaar, pater Janvier, in de Notre Dame te Parijs Zondag 15 Nov. na de vespers een schitterende rede gehouden over: De heldenmoed van België. Zeer vele geloovigen en leden van den hoogen adel, o.a. de hertog en de hertogin de Vendôme, en vele gezanten, woonden de plechtigheid bij.

„Heldhaftig was België, riep pater Janvier uit, toen het moest kiezen tusschen de onderwerping aan het bevel van den machtigsten vorst der aarde dan wel alle verschrikkingen tegemoet te gaan van een onmeedoogenden oorlog; heldhaftig was het land, toen het, na de gedenkwaardige zitting, welke nog geen kwartier duurde, zich uitsprak vóór het recht en tegen de macht.

Heldhaftig, toen het met een handvol dapperen zich durfde verzetten tegen de invallen van een overmachtigen vijand, wien het niettemin nederlagen toebracht. Heldhaftig eindelijk, toen het, teruggedreven van Luik naar Namen, van Namen naar Brussel, van Brussel naar Antwerpen, van Antwerpen naar Ostende, van Ostende naar Dixmuiden, toch weigerde een schandelijken vrede aan te nemen, welken men zich niet schaamde het voor te stellen.

Heldhaftig is België in dien jongen en grooten koning, die, zonder zorg voor zijn eigen persoon, in alle beproevingen van zijn onderdanen deelt, meeleeft met zijn soldaten in de loopgraven, slaapt onder de kanonnen, het bevel voert in de vuurlinie en na de ergste rampen fier uitroept: „België is gebroken, maar niet onderworpen!"

Heldhaftig is ook zij, de jonge koningin, die aan den zoom der slagvelden de gewonden verbindt en door haar gratie en haar geloof en de zuiverheid van haar vertrouwen het stervensuur van zoovele gevallenen verzacht. Heldhaftig is ook België in de groote mannen, die hun souverein bijstaan en zonder ophouden voor hun vaderland arbeiden met een toewijding, een belangeloosheid en met een inzicht, als nooit de geschiedenis heeft gezien. Heldhaftig zijn die troepen, die moesten tegenhouden en bevechten en uiteenjagen en verslaan een vijand, wiens kracht slechts geëvenaard wordt door zijn brutaalheid. Heldhaftig is het Belgische volk, dat het bloed zag stroomen in de Maas, in de Sambre, in de Schelde, in de Lijs, dat de citadellen van Luik en Antwerpen zag vallen en de monumenten van Leuven en Mechelen, en toch niet afstand deed van zijn onafhankelijkheid.

Sinds drie en een halve maand leeft België uit zijn onbedwingbaren heldenmoed. België is de trots der menschheid. Het land heeft recht op de bewondering, welke de geheele wereld door getuigen zal van zijn deugden en edele gezindheid."

En zich wendende tot de hertogin de Vendôme, sprak pater Janvier: „Mevrouw, wanneer gij uw doorluchtigen broeder mocht ontmoeten, wil hem dan zeggen, dat alle Franschen zonder uitzondering eerbiedig nijgen voor zijne koninklijke kracht, voor de majesteit van zijn groote deugden.

Gij allen, die hier België vertegenwoordigt, zegt aan uwe steden, zegt aan uwe provinciën, dat Frankrijk er naar verlangt, haar honderdvoudig terug te geven, wat zij geleden hebben; dat het oogenblik nadert, waarop de klokken van de Sint Gedule en van de Notre Dame hunne klanken zullen paren en een Te Deum zullen inzetten voor den vrede en de zegepraal. Te samen willen wij uitzingen, dat België en Frankrijk, door God bemind, niet sterven zullen.

Nieuwe wapens.

We hebben nu al de 42 cM. mortieren, de vliegerpijlen en de motorbootjes met mitrailleuse als nieuwe wapenen in dezen oorlog leeren kennen. Thans komen er volgens de *Corriere della Sera* nieuwe Fransche kanonnen op het tooneel, die nog verder dragen dan de beroemde 75 mM. kanonnen en nog krachtiger moeten zijn dan de zware Duitsche artillerie. Volgens de Times hebben de Duitschers bovendien nog als nieuw wapen de motorfiets met een machinegeweer.

De Times-correspondent te Calais vertelt verder, dat de Fransche lichting van 1914 gekleed is in een nieuwe grijze veld-uniform. De kleurige kleedij der Fransche soldaten is dus voor de toekomst ten doode opgeschreven.

Koloniaal Verslag.

Mededeelingen van algemeenen aard.

Vervolg.

In 1913 is uitvoering gegeven aan het voornemen, — waarvan in het vorig verslag mededeeling is gedaan — om met het gedeelte van het ten behoeve van noodlijdenden door de in 1912 geheerscht hebbende droogte ingezameld bedrag, waarover niet behoefde te worden beschikt, een fonds te vormen waaruit bij eventuëel heerschenden nood steun zal kunnen worden verleend. Dat fonds is onder de benaming „Ondersteuningsfonds Nederlandsche Antillen" tot stand gekomen.

Blijkens het eerste door het bestuur van gemeld fonds aan den Gouverneur uitgebracht verslag werd het fonds gesticht met een aanvangskapitaal van f 18,550.

Daar het seizoen 1912—1913 vrij gunstig is geweest, waardoor een niet onbevredigende maïsoogst verkregen is kunnen worden, was de economische toestand der landelijke bevolking op Aruba niet ongunstig. Ook veevoeder was ruim voorhanden, hetgeen den veestapel ten goede kwam.

In den mijnbouw vonden velen ook in 1913 een middel van bestaan, terwijl de aloëcultuur bijna het geheele jaar door aan velen arbeid verschafte. Niettemin hebben toch nog vele arbeiders, — in het geheel 708 personen — in Columbia en Venezuela werk gezocht. Nog in den loop van het jaar keerden echter ongeveer 530 terug. De toestand van hen, die naar Columbia waren gegaan, was niet onbevredigend, daar de loonen er vrij hoog waren. Zij, die in Venezuela waren gaan werken, hadden het daar echter minder goed, omdat de loonen laag waren, en velen aan malaria leden.

Ook op Bonaire was de economische toestand der bevolking over het algemeen niet ongunstig te noemen, ofschoon er, onder de volksklasse, velen waren, die den terugslag van den slechten toestand in het voorafgaand jaar nog niet geheel te boven gekomen waren. Aan werk was er geen gebrek. Toch zijn verscheidene arbeiders — 356 in het geheel — naar Venezuela vertrokken, tengevolge waarvan zich tijdelijk gebrek aan werkvolk heeft doen gevoelen.

Omtrent den economischen toestand op de bovenwindsche eilanden der kolonie kan het volgende worden medegedeeld.

Hoewel het op St. Martin in 1913 meer had geregend dan in 1912, was de verdamping van het water in de in laatstgemeld jaar overstroomde zoutpannen bevredigend, zoodat er in het verslagjaar 8,000,25 K.G. zout kon worden geoogst tegen 21,317,40 K.G. in het voorafgaand.

Voor bijzondere mededeelingen omtrent den oogst van katoen wordt verwezen naar hoofdstuk **N, § 4, Landbouw.**

Berichten uit de Kolonie.

Onderwijs.

De vacantie van het R. K. Onderwijs is geëindigd en alle scholen zitten weer propvol met kinderen.

Maandag 4 Januari werd de nieuwe Fraters-school op Aruba plechtig ingewijd en Dinsdag geopend.

Maandag 11 Januari a. s. zal dezelfde plechtigheid plaats hebben op Bonaire.

Wij wenschen den Eerw. Fraters het meest volledig succes met deze nieuwe stichtingen, welke opnieuw een bewijs leveren van de groote voortvarendheid van onzen jeugdigen Bisschop. Geen offer valt Monseigneur te zwaar, als 't geldt het volksonderwijs, de ontwikkeling en opvoeding der R. K. jeugd. Aruba en Bonaire zullen zich verheugen over hunne nieuwe scholen; dat zij er ook zooveel mogelijk nut uit trekken en de Katholieke jongens ook trouw zenden naar de Katholieke scholen.

* * *

De jongejuffrouwen MARIANITA WEVER en CORNELIA CUNRADEZ, die een paar maanden geleden met goed gevolg het examen als kweekelinge aflegden, hebben nu ook nog Diploma C behaald in het hoedenvlechten. Beide Meisjes zijn van Sta. Rosa.

Onze gelukwenschen!

Nieuwjaars-receptie.

Hedenavond geeft de HEG. Heer Gouverneur receptie ten Gouvernementshuize.

H. J. Cohen Henriquez.

Uit de plaatselijke bladen vernemen wij, dat de Heer H. J. COHEN HENRIQUEZ 31 Dec. ll. zijn zilveren jubilé herdacht als Koloniaal Ambtenaar.

Gaarne sluiten wij ons aan bij de hulde hem openlijk gebracht. De Heer HENRIQUEZ heeft zich op verschillende wijzen zeer verdienstelijk gemaakt voor de Kolonie, hij was niet alleen een goed, getrouw vol ambtenaar, zooals het Gouvernement gelukkig er zeer velen telt, maar ontwikkelde daarenboven nog groote activiteit om de algemeene belangen der bevolking te dienen.

Als wij ons niet vergissen, was het de Heer HENRIQUEZ, die de trouwboekjes invoerde in plaats van de briefjes, welke zoo spoedig vervuilden of verloren gingen.

Hij was toen werkzaam bij den Burgerlijken Stand.

Benoemd tot Postdirecteur vond ZEd. nog tijd zich toe te leggen op de ontwikkeling en bevordering der vlechtindustrie, waarvan hij op dit oogenblik de bekwame leider is.

De Heer HENRIQUEZ deed meer dan van hem gevraagd werd, zijn ijver ging verder dan zijn ambt, hij had een open oog voor het algemeen belang.

Daarom past bij dit ambtsjubilé een afzonderlijk woord van gelukwensch en dank.

De Havenwerken.

Er valt meer wat nieuws te melden. Sinds Maandag liggen de twee baggermachines, het oude en het nieuwe, vrij dicht naast elkander.

Het oude heeft echter een nieuwe bestemming ontvangen en is bevorderd tot rotsbreker.

In plaats van den grijpemmer hangt een kanon aan de lange ijzeren ketting. In den loop van het kanon is een zwaar en breed breekijzer bevestigd. Nu wordt dit toestel met een plons snel neergelaten, zoodat het breekijzer met de volle zwaarte van het kanon in den rotsbodem dringt.

't Schijnt eigen vinding te zijn van *Openbare Werken* en is een imitatie van den Amerikaanschen breekhamer, die in het Panamakanaal met een paar honderd slagen per minuut de rotsen hielp verbrijzelen. Zoo gauw werkt de Curaçaosche donderhamer niet, maar hij levert toch goed werk; men kan aan de krijtkleur van het ijzer zien, dat het vrij diep in den bodem dringt.

Ook worden vanaf het nieuwe baggermachine geregeld mijnen gelegd en ontstoken, waarna de losgewoelde rots omhoog wordt gehaald.

Maandagmiddag was ook een duiker aan 't werk. Hij had een heel nieuw duikpak aan met stalen helm en schouderbedekking. Als we het goed gezien hebben, ging hij op zoek naar het kanon, dat losgeschoten was van de ketting. De drenkeling werd spoedig weer vastgelegd en omhooggehaald.

Gisteren morgen was men weer volop aan 't werk.

Hulp voor Aruba.

Met voldoening vernemen wij, dat de Gouverneur zeer goede maatregelen genomen heeft ter bestrijding van de armoede op Aruba.

Aan zieken, zwakken en ouden van dagen wordt onderstand verstrekt, er wordt stroo uitgedeeld en geregeld 400man aan werk geholpen.

Onzen oprechten dank aan het Bestuur namens de armen.

* * *

Als een bewijs, hoe groot de armoede op Aruba geweest is, mag wel gelden, dat in 1913 op Sabaneta slechts 16 menschen stierven en in 1914 tot 25 Dec. reeds 46 gestorven waren.

* * *

In verband met deze omstandigheden is de volgende opgave van den Burgerlijken Stand op Aruba wel interessant:

Gedurende de maand December

De Kardinaal van Reims en de Opperrabbijn van Frankrijk.

De „Univers Israëlite" publiceert de volgende briefwisseling tusschen Alfred Lévy, opperrabbijn van Frankrijk, en Kardinaal Luçon, over het bombardement van de kathedraal te Reims.

Aan den Kardinaal van Reims.

Parijs, 22 September.

Ik reken het mij tot plicht, uit naam van het Fransche rabbinaat, ons protest met dat van de geheele beschaafde wereld te vereenigen en U te zeggen, dat wij deelnemen in uwe groote smart.

De verwoesting van de kathedraal van Reims, onvergelijkelijk monument van godsvrucht, kunst en historische herinneringen, is verachtelijke lastering tegen God, onzen Vader van allen, en is een kenmerk van de afwezigheid van elk godsdienstig en menschelijk gevoel bij de daders.

Aanvaard, Monseigneur, met mijn rouwbeklag, de uitdrukking van mijne oprechte gevoelens.

ALFRED LEVY,
Opperrabbijn van Frankrijk.

Z. Em. Kardinaal Luçon antwoordde als volgt:

Reims, 14 November.

Aan den opperrabbijn van Frankrijk.

Ten zeerste ben ik getroffen door de gevoelens van het rouwbeklag en protest, dat gij mij hebt gezonden inzake de verwoesting der kathedraal van Reims uit uw naam en uit naam van alle rabbijnen van Frankrijk. De brand onzer kathedraal is, uit een godsdienstig oogpunt bezien, een schennende aanslag tegen het huis Gods, „onzen Vader van allen," om uwe schoone uitdrukking te gebruiken, een huis Gods, hetwelk had moeten blijven buiten deze treurige menschelijke worsteling en geëerbiedigd had moeten worden door een volk, dat uiterlijk vertoon maakt met zijn godsdienstige gevoelens.

Uit een oogpunt van kunst bezien, is het een daad van barbaarschheid, onwaardig aan eene beschaafde natie en welke een algemeene afkeuring heeft uitgelokt.

Voor ons, Franschen, was de kathedraal een onzer meest geheiligde nationale herinneringen. Door hare schending heeft men ons hart gewond en ons getroffen in onze meest patriottische gevoelens.

Zij zal weder uit hare ruïnen verrijzen, mijnheer, onze geliefde, beroemde en eerbiedwaardige kathedraal. De wonden, welke zij heeft ontvangen en waarvan zij steeds de sporen zal dragen, zullen haar voor ons nog dierbaarder maken; zij zal meer dan ooit het waardige monument blijven van onzen nationalen roem.

Gelieve, mijnheer, de hulde te ontvangen van mijne oprechte gevoelens.

KARDINAAL LUÇON,
Aartsbisschop van Reims.

De H. Communie en de soldaten.

De bisschop van Mans had zich onlangs schriftelijk tot den H. Vader gewend, om van Z. H. te verkrijgen, dat de gewonde soldaten in de hospitalen de H. Communie zouden mogen ontvangen, zonder verplicht te zijn, vanaf middernacht zich te onthouden van voedsel of drank. Zooals men weet bestaat in bepaalde gevallen dergelijk verlof voor hen, die langer dan een maand reeds ziek zijn. Naar aanleiding van dit verzoek heeft Z. Em. kardinaal Giustini, prefect van de H. Congregatie der Sacramenten geantwoord, dat Z. H. het verzoek gedurende den oorlog heeft toegestaan.

Een dappere vicaris-generaal.

In de laatste lijst der dapperen, die geplaatst zijn op de dagorder van het Fransche leger vinden wij den naam van abbé Birot, militair aalmoezenier bij de brancardiers der 31e divisie. De eervolle vermelding gaat gepaard met de volgende motiveering:

„Sedert het begin van den oorlog heeft hij bewijzen van moed gegeven, toewijding en onverschrokkenheid, in het bijzonder op 27 Sept., toen hij onder een regen van granaten een zwaar gewond generaal hulp verleende."

Abbé Birot is aartspriester van de kathedraal en vicaris-generaal van Albi, de rechterhand om zoo te zeggen van Mgr. Mignot. Toen hij zijne parochianen verliet, zeide hij tot hen: „Hier vloeien tranen, elders bloed. Wil mij niet tegenhouden van de keus, welke ik gedaan heb. Uwe smarten blijven ook de mijne."

werden 25 geboorten aangegeven plus 2 levenloos en 31 sterfgevallen. Huwelijken hadden er 2 plaats.

A. V. O. Neptunus.

Deze maand verwacht de Visscherij-onderneming NEPTUNUS op Aruba de nieuwe koelmachine, van grooter capaciteit dan die welke thans in gebruik is. De *Aëroplan* is weder 2 Januari ll. uitgevaren met gekoelde visch, en nu hoopt de Onderneming voortaan geregeld het bedrijf te kunnen blijven uitoefenen, en tot grooter ontwikkeling te brengen.

Het bestaan van een bloeiende visscherij zal ontegenzeggelijk de arme bevolking ten zegen zijn.

In het begin kan de prijs der visch wel wat stijgen en de consumptie duurder maken, maar in de toekomst zal er geld verdiend worden door een geheele groep personen, die op hun beurt het geld weer onder de menschen brengen.

Door den allerslechtsten toestand van Aruba is er op het oogenblik bijna geen verkoop van visch, ofschoon deze zeer laag van prijs is; en als gevolg van dit gebrek aan opkoopers gaan de visschers ook minder uit visschen.

Het Bedrijf heeft moed genoeg en vertrouwen om opnieuw te beginnen, nu de nieuwe koelmachine spoedig geplaatst zal zijn en de visschers vloot zal worden uitgebreid met eenige bootjes.

Verwacht mag althans worden, dat de gelden hiervoor op de Begrooting uitgetrokken, ook in Nederland zullen worden toegestaan.

Kunnen er voldoende bootjes ter vischvangst worden uitgezonden, dan zal de aanvoer, ook groot genoeg wezen om de visch onder het bereik te houden der arme bevolking van Aruba, die derhalve niet zal te lijden hebben bij den opbloei van het Bedrijf.

Hoe eerder er met den aanbouw of aankoop der nieuwe bootjes begonnen kan worden des te beter.

Er moet een middel gezocht worden om de Arubianen aan geld te helpen en aan eten, een spoedige hulp aan de A. V. O. NEPTUNUS is een dezer middelen.

Voor de Armen.

Ook op het hoofdeiland Curaçao begint de armoede te nijpen, vooral in de buitendistricten. Reeds meerdere malen werd er geld uitgedeeld door het Ondersteuningsfonds *Nederlandsche Antillen*, ofschoon dit zooveel mogelijk werd stil gehouden, om het vragen van menschen die het nog niet noodig hadden te voorkomen. Nu echter verschillende booten wegblijven om den oorlog, en vele ondernemingen zijn stop gezet uit gebrek aan contant geld, terwijl de aanhoudende droogte den teelt van veldvruchten over het algemeen onmogelijk maakt en de grond weinig voedsel oplevert voor mensch en dier, bestaat er gevaar voor een plotseling uitbreken van algemeen gebrek.

De Gouverneur heeft reeds maanden lang beschuit laten uitdeelen aan de arme schoolkinderen, welke bedeeling thans nog is uitgebreid, terwijl een Commissie van 12 Heeren werd benoemd om bij de gegoede Ingezetenen wat steun te vragen voor onze eigen armere bevolking.

Die hulp er steun zal niet te vergeefs worden ingeroepen. Men geeft graag op Curaçao omdat men weet, dat er zooveel noodig is.

Boekenschouw.

Bij de bespreking van Prinses CLOTILDE VAN SAVOYE door Mgr. VUYLSTEKE vertaald, konden wij geen prijs opgave doen, omdat de Uitgever zoo slim was geweest, dit niet te vermelden. Door een advertentie in de Hollandsche Bladen komen we nu te weten, dat het boekje oningebonden 90 cts. kost en ingebonden f 1.25.

In dank ontvingen wij een exemplaar van het Spaansche blijspel *Los Civilisados* in een akt en drie bedrijven, geschreven door ANTONIO GONZALEZ DE LANGLARD (Fulminante). Het werd gedrukt op de Handels-drukkerij alhier en is aldaar verkrijgbaar tegen f 0.37½ cts.

De Directeur van *El Imparcial*, hoofd ook der Drukkerij, was gemachtigd door den Auteur aan onze redactie een exemplaar te vereeren met vriendelijke opdracht.

Scheepvaart.

Wat vertragen zich de S.S. op hunne thuisreis! hoort men verschillende malen. Geen wonder. De Duitsche schepen zijn allen tot werkloosheid gedoemd. Zij hadden het reuzendeel in den West-Indischen handel. Nu trekken natuurlijker wijze de schepen der neutrale naties daarvan partij. Eenige Holl. booten gaan van hieruit naar Colón en zoo naar New-York.

De „B Line" der K.W.I.M. is ook weer heropend. Reeds zijn vanuit Holland 2 booten naar de West vertrokken. Op hun uitreis doen ze Curaçao *niet* aan; op hun thuisreis slechts *eventuëel*, zoodat we hier wellicht niet veel booten te zien krijgen der „B Line."

De groote handel moet niet hier worden gezocht. Krijgen die booten gebrek aan kolen, dan komen ze wellicht hier bunkeren om hunne rijke vracht behouden in 't Vaderland te kunnen brengen.

Ook *La Veloce* heeft verschillende havens opgenomen op hare thuisreis. Zoo b v. neemt de *Bologna* die in gewone omstandigheden 9 á 10 dagen na haar vertrek van hier naar Colón weer terug is in onze haven, nu haar thuisroute als volgt: Colón Gonavres, Petit Goave, Miragoâne, Jacmel Ponce (eventuëel) Curaçao, etc.

Geen wonder dus dat zijn terugkomst alhier erg verlaat is. Het S.S kan hier eerst verwacht worden 11 of 12 Januari.

Onze Scheepvaart in 1914.

Is onze zeilvaart ver achteruit gegaan ten gevolge van den Europeeschen oorlog? Goddank neen. Het aantal binnengeloopen schepen is slechts 3 minder dan van het jaar 1913 en 50 méér dan van 1912.

In tonnenmaat staat zelfs 1914 boven 1913.

Wat de stoomschepen betreft, hierop heeft de oorlog meer invloed gehad. In 1914 liepen er 383 stoomschepen binnen tegen 415 in 1913 en in 1912 410.

Laten we hopen dat deze achteruitgang slechts van voorbijgaanden aard zij en dat met den vrede, dat aantal ook weer aanzienlijk moge toenemen.

Om aan 't verlangen van vele ingezetenen, die zeker wel eens zouden willen weten vanwaar al die 1068 zeilschepen kwamen, tegemoet te komen, geven we 't volgend lijstje:

Dankbetuiging.

Ontvangen van den Heer EDWIN SENIOR:

The Evening Sun van 12 Oct., *The New York Times* van 1 Nov., *Germany's hour of Destiny* van Col. H. FROBENIUS, een werkje van buitengewone beteekenis in dezen tijd, *Germany and The War* (not a defense, but an explanation) door Dr. BERNHARD DERNBURG, vroeger Secretaris van Koloniën in Duitschland, en twee overdrukken: een uit de *The Evening Sun*, en een uit de *New York Times*.

Van den Heer D. DE MARCHENA, een kalender en reclame-artikelen voor de bretels *Shirley President*.

Officiëele berichten.

Aan den telegrafist bij het kuststation D. T. alhier, F. H. P. Schrils, is tot herstel van gezondheid eene verlofsverlenging verleend van veertien dagen.

Tot het doen der indeeling bij de rustende schutterij en het onderzoeken van en het beslissen op de redenen van uitsluiting van dat korps voor het jaar 1915 is eene commissie benoemd, bestaande uit de heeren Edwin Senior en B. E. van der Veen Zeppenfeldt, leden van den Koloniale Raad, E. S. C. de Veer Abrahamsz, kapitein, S. E. L. Maduro, 1e luitenant, en J. F. L. Romijn, sergeant-majoor bij de schutterij.

Voor het jaar 1915 is een schutterraad benoemd, bestaande uit: den kapitein J. W. C. Pietersz, den 1e luitenant J. D. Capriles, den 2de luitenant S. M. Penso, den sergeant majoor K. Peiliker, den sergeant E. H. L. Maduro, den korporaal J. H. Jonckheer en den schutter H. Forbes Schotborgh.

Het met 1 December 1914 afgetreden lid van den voogdijraad op Saba, de heer J. H. Simmons is als zoodanig herbenoemd; aan den heer C. B. Steward is wegens vertrek van Saba, eervol ontslag verleend als lid van dien Raad en in zijn plaats als zoodanig benoemd de heer W. E. Longney.

Aan den opzichter bij den vuurtoren te Boca Spelonk op Bonaire, H. Th. Jonkhout, is om gewichtige redenen veertien dagen verlofsverlenging verleend.

De door de schoolcommissie alhier getroffen regeling, waarbij voor den cursus 1915 aangewezen zijn de heer F. Stel en Mej. J. S. G. Spit, om de hoofden van respectievelijk de Hendrikschool en de Wilhelminaschool te vervangen, is door den Gouverneur goedgekeurd.

Aan den heer A. W. C. Anslijn, lid van de commissie van aanslag voor de Grond- en Gebruiksbelasting op Saba, is wegens vertrek naar het buitenland eervol ontslag als zoodanig verleend, en in diens plaats is benoemd de heer Alphonsus Hassell.

De heer E. H. Simmons het aftredend lid van beoordeeling, bedoeld bij art. 73 van de Alg. Ver. I. U. en D. 1908 op Saba is als zoodanig herbenoemd.

Aan den heer A. N. Barend is eervol ontslag verleend als tijdelijk gouvernementsgeneeskundige op Bonaire; en de heer Ch. J. Samson, geneesheer van Suriname is tijdelijk belast met de functiën van gouvernements geneesheer op Bonaire.

Aan den kommies 2de klasse der belastingen alhier T. A. Pietersz is tot verder herstel van gezondheid drie maanden verlofsverlenging verleend.

Aan den tijd. torenwachter op Klein Curaçao, Gustaaf Monsanto, is om gewichtige redenen veertien dagen verlof verleend.

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven

Virgina Alexandre, Ducasse Batooni & Co., Eudocia Celis, Virginia Clide, Sila Martis, H. M. Pietersz, Johana Raas, Hetruida Rooyer, Rebeca Spriehe, d'Aumale, Baron van Hardenbroek 4, Emile Bellande, Federico Laguna, Rafaela Ruiz.

Aangeteekende stukken: Angelica Bethencourt, Maria de Hermoso Telleria, Ramon Pitrez Rebut.

Drukwerk: M. M Rueda é hijos.

Stukken zonder adres: Billy the Rid, Le Figaro, Gaceta Oficial, New-Yorker Staats-Zeitung.

Postwissels: Antoni Jongo Servant Pengene.

Scheepsberichten.

(OFFICIEEL).

Gedurende de maand Dec. zijn

Binnengekomen. VAN		Uitgezeild. NAAR	
Aruba	16	Aruba	19
Barbados	1	Barbados	2
Bonaire	33	Bonaire	36
Bovenw. eilanden	1	Bovenw. eilanden	1
Dominica	1	Guanta	3
Guanta	3	La Vela de Coro	5
La Guayra	1	La Guayra	1
La Vela de Coro	5	Maracaibo	5
Los Taques	1	Pto Cabello	3
Maracaibo	6	Pto Limon	1
Pto. Cabello	9	Rio Hacha	2
Pto Rico	1	Sto Domingo	2
Rio Hacha	2	Sta Martha	1
Sto Domingo	3		
Zee en de baaien	2		
totaal	85	totaal	81

December in weer betrekkelijk gunstig te noemen voor de Zeilvaart. Het aantal binnengeloopen schepen klom weer tot 85, dat der stoomschepen tot 26.

Geve de Heer spoedig vrede aan de wereld dan zal ook onze scheepvaart ongetwijfeld eene hoogere vlucht nemen. Het Panamakanaal is geopend, onze haven is zoo goed als ze maar zijn kan voor de schoeners, overal liggen handelsartikelen opgestapeld, alles dus wacht slechts op vrede.

Komt die, dan zal allerwegen handel en verkeer bloeien en ook wij hier zullen in die drukte en welvaart deelen; spoedig moge 't zoo wezen.

Uit de Naburige Republieken.

Haiti. De nieuwe President Grl. DAVILMAR THEODORE was nog niet te Port-au-Prince aangekomen, toen Grl. CHARLES LECONTE met de aanhangers van den ex-président ORESTES ZAMOR de revolutie voortzette, en in verschillende provincies de overhand behield.

Grl. BOUCHE LAROCHE en zijne vrienden voegden zich bij LECONTE, die dus vrij sterk staat.

Het ergste voor den President DAVILMAR THEODORE is zijn gebrek aan geld. Hij wilde wel een uitgifte teekenen van 16 millioen GOURDES, maar daar tegen verzette zich de Nationale Bank. Hij beproefde de groote handelshuizen te bewegen tot een voorschot, maar ook dit mislukte. Hij riep de Ministers bijeen om raad te schaffen en toen verklaarde de Minister van Buitenlandsche Zaken, de Heer JUSTIN, dat de eenige oplossing te vinden was in het toestaan van contrôle over de inkomsten der Douanen door de Regeering der Ver. Staten van N. Amerika, omdat deze Regeering zich bereid verklaard had onder deze voorwaarden financiëel te helpen.

Dit voorstel was nog niet gedaan, of Hunne Excellenties, de Ministers, gingen hun Collega van Buitenlandsche Zaken te lijf, die God dankte haastig buiten te kunnen komen na onmiddellijke overgave van portefeuille en zetel.

De Heer LUIS BORNÓ werd in zijn plaats benoemd.

De revolutie is dus in vollen gang.

Sto. Domingo. De nieuwe President van deze republiek zoekt ook al de geldmiddelen te versterken. Er komen nieuwe postzegels en gezegeld papier. Ook in deze republiek is alles in rep en roer.

Buitenland.

Ook over de houding van België vóór den oorlog duurt het pleiten voort.

Thans maakt, gelijk we onlangs reeds kortelijk mededeelden, de *Nordd Allg. Ztg.* een facsimile openbaar van een rapport van generaal Ducerne aan den Belgischen minister van Oorlog van 10 April 1906, dat in een omslag met het opschrift: „Convention Anglo-Belge" in het Belgische ministerie van oorlog werd bewaard.

Op dit document bevindt zich de volgende randopmerking: „l'entrée des Anglais en Belgique ne se ferait quiaprés la violation de notre neutralité par l'Allemagne". (De komst der Engelschen in België zou eerst plaats hebben, nadat onze onzijdigheid door Duitschland zou zijn geschonden.) Wat dit beteekende blijkt

Zeilvaart gedurende het jaar 1914.

Binnengekomen van:

Plaatsen.	Jan	Febr.	Mrt.	Apr.	Mei	Juni.	Juli	Aug.	Sept.	Oct	Nov	Dec.	Totaal.
Aruba	19	16	19	20	21	18	19	21	9	15	16	16	209
Barbados	2				1	2		1	4	3	3	1	17
Bonaire	50	36	45	43	49	53	42	34	29	38	30	33	482
Bovenw. Eilanden	1	1	[illegible]	1	1	2	2	1	1	1	1	1	14
Guanta		1	1	1						2	2	3	10
Cuba					1		1						2
La Vela de Coro	5	4	3	2	7	5	2	5	5	3	6	6	53
Maracaibo	9	19	13	14	7	9	4	10	7	7	10	6	120
Méjico		1											1
Martinique	1												1
Pampatar											1		1
Porto Cabello		1			3	2	2	5	3	3	5	9	33
Porto Colombia		1		2			1				1		5
Porto Rico	1		2	3	5	3	1	2	1	4		1	23
Rio Hacha	3	2	3	1	4	2	4	3	2	4	2	2	32
La Guayra				2	1							1	4
Santo Domingo	2	2	6	5	5	4	3	3	1	1	1	8	36
Santo Thomás	1		1		1		1	1	1	2	1		9
Zeeën en Baaien	1	1		1		3	3	2				2	13
St. Kitts			1		1								2
Dominica												1	1
Totaal	95	85	100	95	107	103	85	88	63	83	79	85	1068

Onder deze **1068** zijn niet opgenomen de schepen die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij.

Staat van het aantal vaartuigen, die het eiland Curaçao in de maand Dec. 1914 aandeden met vermelding van hunne inhoudsmaat.

	ZEILSCHEPEN.			STOOMSCHEPEN.		
		INHOUD IN M³.			INHOUD IN M³.	
	Aantal	Bruto	Netto	Aantal	Bruto	Netto
Maand Dec.	85	9344	8417	26	164622	102387
Vorige maanden	983	115734	105767	357	2523350	1581078
Totaal	1068	125.078	114184	383	2687972	1683465

Niet opgenomen zijn de schepen, die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij.

uit een in het Belgische ministerie van buitenlandsche zaken gevonden aanteekening omtrent een onderhoud van den opvolger van luitenant-kolonel Balnardiston als Engelsch militair attaché te Brussel, den luitenant-kolonel Bridg met den chef van den Belgischen generalen staf, generaal Jungbluth. Dit document dat 23 April gedateerd is en vermoedelijk afkomstig is uit het jaar 1914 is door de hand van graaf Van de Straaten, directeur in 't Belgische departement van buitenlandsche zaken voorzien met de aanwijzing „vertrouwelijk."

De aanteekening luidt: De Engelsche militaire attaché heeft een onderhoud verzocht met generaal Jungblut. De beide heeren hebben elkaar op 2 April ontmoet. Overste Bridge heeft den generaal verklaard, dat Engeland over 't leger beschikte dat naar het vasteland zou kunnen worden gezonden, bestaande uit zes divisiën infanterie en acht brigades cavalerie, in het geheel 160.000 man. Het beschikt bovendien over al het noodige voor de verdediging van zijn eilandengebied. Alles is gereed. De Britsche regeering zou tijdens de jongste gebeurtenissen onmiddellijk troepen bij ons hebben geland. Zelfs indien wij geen hulp zouden hebben gevraagd. De generaal (Jungbluth) merkte op, dat hiervoor dan toch onze toestemming noodig was. De militaire attaché antwoordde, dat dit hem bekend was, maar daar wij zelf niet in staat waren den Duitschers den doortocht door ons gebied te beletten zou Engeland in elk geval troepen in België landen. Wat de plaats van ontscheping betreft, heeft de militaire attaché niets gepreciseerd. Hij verklaarde dat de kust uitgestrekt genoeg was. Maar de generaal weet, dat de heer Bridge van Ostende dagelijks bezoeken bracht aan Zeebrugge tijdens het Paaschfeest. De generaal voegde hieraan toe, dat wij bovendien volkomen in staat waren zelfs den Duitschers den doortocht te beletten.

De *Nordd. All. Ztg.* merkt hierbij op:

Hier wordt dus ronduit verklaard, dat de Engelsche regeering voornemens was in het geval van een Duitsch-Franschen oorlog, onmiddellijk met troepen België binnen te rukken en dus de Belgische onzijdigheid te schenden. Zij wilde juist datgene doen, wat zij, toen Duitschland in gerechtvaardigde noodweer haar daarin voor was, als voorwendsel gebruikte, om Duitschland den oorlog te verklaren. Cynisch gebruikte verder de Engelsche regeering de schending van de Belgische neutraliteit door Duitschland om de geheele wereld tegen ons op te zetten en zich voor te doen als beschermer der kleine, zwakke staten. Wat echter de Belgische regeering betreft, het zou haar plicht zijn geweest niet alleen met groote beslistheid de insinuaties terug te wijzen, maar ook om de overige mogendheden die het protocol van Londen in 1839 onderteekenden en in het bijzonder de Duitsche regeering te wijzen op de herhaalde Engelsche pogingen om haar tot een schending van hare verplichtingen als neutrale mogendheid te verleiden. De Belgische regeering deed dat niet achtte zich echter wel gerechtigd en verplicht tegen het haar, naar ze beweerde, bekende voornemen van een Duitschen opmarsch in België, militaire voorzorgsmaatregelen te nemen in overleg met den Engelschen generalen staf. Zij deed echter nimmer ook zelfs de geringste poging in overleg met de Duitsche regeering of met de bevoegde militaire autoriteiten in Duitschland, maatregelen te nemen ook tegen een mogelijk Fransch-Engelschen opmarsch in België, niettegenstaande zij van de in dit opzicht bestaande plannen der entente-mogendheden, zooals uit het gevonden materiaal blijkt, nauwkeurig op de hoogte was.

De Belgische regeering was dus van te voren besloten zich bij de vijanden van Duitschland aan te sluiten en met deze gemeene zaak te maken.

De quaestie zal later, naar we hopen, nog wel eens heelemaal duidelijk worden.

Een Engelsch verweer.

LONDEN, 6 Dec. (Reuter) Het Pers bureau meldt:

Naar aanleiding van de berichten, waarin beweerd wordt, dat Engeland er ooit over zou gedacht hebben, België's onzijdigheid te schenden, maakt het ministerie van Buitenlandsche Zaken een onderhoud openbaar met den Belgischen gezant. Op 7 April 1913 telegrafeerde minister Grey aan den Britschen gezant te Brussel, dat hij op dien dag tot den Belgischen gezant gezegd had: „Ik heb vernomen, dat in België vrees bestaat, dat wij de eersten zullen zijn om België's neutraliteit te schenden." De gezant zeide mij, dat er in de Britsche kringen sprake was geweest van een landing van troepen in België door Groot-Brittannië, met het doel om een mogelijken doortocht van Duitsche troepen naar Frankrijk te voorkomen. Ik zeide hem, dat ik er zeker van was, dat geen enkel Britsch kabinet zulks zou doen en dat de openbare meening hier zulk een daad nooit zou goed keuren. Wat wij verlangden, was, dat België's neutraliteit, evenals die van andere neutrale landen, zou worden geëerbiedigd, en zoolang die neutraliteit niet geschonden was door eenige mogendheid, zouden wij zeker niet onze troepen zenden om grond gebied te schenden. Deden wij dit wèl het eerste, dan zouden wij aan Duitschland een voorwendsel aan de hand doen, om eveneens troepen naar België te zenden."

De Katholieke Universiteit van Parijs over den Oorlog.

Parijs, 19 Nov. (van onzen Parijschen correspondent). In het midden der volgende week zal, terwijl aan onze grenzen nog de kanonnen donderen, de Parijsche Katholieke Universiteit, l'Institui Catholique, haar taak van wetenschap en beschaving hervatten door de opening van het nieuwe onderwijsjaar in een plechtige zitting, waarin Z.Em. kardinaal Amette en alle Bisschoppen-stichters aanwezig zullen zijn. In afwachting van die gelegenheid, waarbij nog een sterke naklank zal gehoord worden van de verbijsterende oorlogsomstandigheden, heeft de rector, Mgr. Baudrillart, een mede door de besturen van alle faculteiten ondersteund protest uitgebracht tegen de bekende verklaring der Duitsche professoren, betreffende de onschuld van Duitschland aan dezen oorlog, de rechtvaardigheid van het Duitsche volk, het recht om België in te vallen, de waarheidsliefde van de Duitschers, hun edelmoedigheid, enz.

Het protest zal niet alleen in katholieke kringen, maar in de geheele wereld opzien baren, te meer, daar het niet alleen onder toezicht, maar ook met toestemming en onder bescherming van Z.Em. kardinaal Amette, aartsbisschop van Parijs, is samengesteld en uitgebracht.

Het protest begint met de bekentenis, dat het Institut Catholique niet zonder pijnlijke verbazing onder de Duitsche verklaring de namen heeft opgemerkt zelfs van eenige katholieke theologen en van hoogleeraren, die door hun belijdenis tot de Katholieke Kerk behooren. (Men weet, dat de Duitsche verklaring inderdaad ook door geleerden als dr. Mausbach, dr. Spahn e.a. onderteekend werd).

Het moderne oorlogsrecht, hetwelk van christelijken oorsprong is — aldus vervolgt het protest — berust geheel op deze twee grondbeginselen: het beginsel van onderscheid tusschen combattanten en non-combattanten en de erkenning, dat de oorlog aan den oorlogvoerende niet het recht geeft, den vijand het meest mogelijk nadeel te berokkenen door alle mogelijke middelen. Onze onverzoenlijke vijand komt in openlijken strijd met deze allereerste regelen en het is bedroevend te moeten vaststellen, dat deze houding slechts de logische ontwikkeling is van die, welke hij aannam bij het begin der vijandelijkheden. Is hij den oorlog niet begonnen met de schending der neutraliteit van twee landen, Luxemburg en België, welker onafhankelijkheid hij bij uitdrukkelijke overeenkomst moest waarborgen? Is het niet afschuwelijk, te beweren, dat hij niets anders deed dan ons vóór te zijn, nu het maar al te duidelijk is bewezen, dat onze Noordgrens zelfs niet in staat was gebracht, om den eersten schok van den vijand te weerstaan, en dat onze legers in het Oosten waren? Zulke daden schenden niet alleen de menschelijke wet, maar ook de kerkelijke wet, want de Kerk heeft, gedurende alle eeuwen, volgens haar zedenleer, de voorwaarden vastgesteld van de wettigheid des oorlogs en de beginselen, waaraan de oorlogvoerenden in geweten gehouden zijn.

Zonder de geheele Duitsche cultuur te veroordeelen, gelijk de schrijvers van het manifest het willen doen gelooven, zonder vooral de verdiensten te miskennen, welke door de Germaansche wetenschap en geleerdheid bewezen zijn, willen wij er toch de aandacht op vestigen, dat de daden van geweld in zeer nauw verband staan met de gevaarlijke leer, waarvan Duitschland sedert een eeuw de voornaamste school is. Hoeveel malen heeft niet de H. Kerk, Moeder en Leermeesteresse, ons door Hare Opperpriesters Pius IX, Leo XIII en Pius X gewaarschuwd tegen de dwalingen „van vreemde afkomst", dat wil inderdaad zeggen van Germaansche afkomst, welke er toe leiden zelfs in landen als het onze, van katholieken godsdienst en Latijnsche cultuur, de ware en heilige katholieke leer te wijzigen?

De onderteekenaars van het manifest hebben openlijk willen spreken als mannen tegenover mannen. De Duitschers hebben maar al te duidelijk getoond, dat zij de feiten, welke met hen in tegenspraak zijn, noch kennen noch zien en dat zij evenmin het recht erkennen, dat hen veroordeelt. „In naam van den waren wetenschappelijken geest komen wij op tegen hun beweringen, welke wij in naam van den waren christelijken geest veroordeelen."

Een laatste poging om Calais te bereiken?

De „Times"-correspondent in Vlaanderen meent eveneens, dat binnen enkele dagen een groote laatste poging door de Duitschers zal worden gewaagd om door de linies der verbondenen heen te breken „op weg naar Calais" Dat dit echter, bij mislukken, ontwijfelbaar de laatste poging zijn zal, maakt de correspondent op uit de buitengewone toebereidselen om naar het Oosten op Brugge, Gent en zelfs Brussel terug te trekken. Ontzettend sterke posities zijn, naar gemeld wordt, om deze steden in gereedheid gebracht en alle maatregelen voor een spoedige verplaatsing zijn genomen.

Wat er ook in de volgende maand gebeuren zal — of de Duitschers hunne positie in Vlaanderen zullen handhaven, op Brussel zullen terugtrekken of den aanval op Soissons zullen heropenen — de correspondent blijft van oordeel, dat de einduitslag der komende weken voor de verbondenen afhangt van het aantal manschappen, dat zij in het veld kunnen brengen.

De correspondent gewaagt dan verder van de troepenverplaatsingen waaromtrent ook hem tal van bijzonderheden ter oore kwamen. Treinen, vol met troepen, hebben Gent op weg naar het Oosten verlaten; 28 passeerden Brugge, en 30, 40 of 50 werden er gezien te Bergen, Maubeuge en Brussel, alle op weg naar het Oosten.

Andere treinen komen te Dixmuiden, of het front bij Yperen of te Ostende aan en brengen daar versche troepen in de plaats van de vertrokkenen. Deze nieuwe troepen zijn echter voor het meerendeel mannen der klasse van 1915, en tusschen de 18 en 21 jaar oud. Waarschijnlijk heeft de stand van zaken in Oost-Pruisen en Polen weer eens aanleiding gegeven tot een dier groote verschuivingen van legers, waarvoor de Duitsche strategische spoorwegen zoo uitnemend geschikt zijn.

Uit goede bron verneemt verder de correspondent, dat de nieuwe troepen in Vlaanderen onder bevel van den hertog van Würtemberg (die echter onlangs ook genoemd werd als aanvoerder van het Duitsch-Oostenrijksche leger bij Krakau, Red.) uit een vierde nieuwe selectie bestaan sedert den veldtocht aan de Noord Zee. Eveneens verneemt de correspondent, dat officiëel de verliezen der Duitschers tijdens den slag aan de Yser op 200.000 man worden geschat.

De kanonnade der bondgenooten werd gedurende de vorige week feitelijk niet beantwoord. Weliswaar vielen enkele granaten in Ramscapelle echter zonder ernstige schade aan te richten en ook werd een poging gedaan door een vliegtuig om de stafhoofdkwartieren te Poperinghe te verwoesten. Veertien personen werden gewond en één gedood door de gevallen bom, doch alle slachtoffers waren onschuldige burgers, die hunne wekelijksche inkoopen kwamen doen op de markt.

Onder de verdere berichten van den „Times"-correspondent valt nog op te merken omtrent een nieuwe wijze van aanvallen, welke de Duitschers van plan zouden zijn in te voeren. Een groot aantal gewapende motorbooten zouden worden gebruikt op de kanalen in België. Bij zonderheden over deze motorbooten kan de correspondent nog niet verschaffen, doch zij moeten voorzien zijn van zware machines en van snelvuurkanonnen.

Curaçao, den 8n Januari 1915

L. S.

Door den Hoog Edel Gestrengen Heer Gouverneur der kolonie uitgenoodigd, zich tot eene commissie te willen vormen tot het inzamelen van gelden ter ondersteuning der noodlijdenden op Aruba en Bonaire en in de buitendistricten van Curaçao, geven ondergeteekenden gaarne aan dien oproep gehoor en richten zich bij deze met het volgende tot U.

Door het uitblijven van den regen en het mislukken van den oogst is de nood onder de bevolking dezer drie eilanden bijzonder groot. Armoede en gebrek heerschen alom en honger staat velen te wachten. Menigen huiszittenden arme, niet tot werken in staat, ontbreekt het allernoodzakelijkste.

Veel is er in den laatsten tijd gevraagd en steeds moest bij dezelfde personen aangeklopt worden, maar waar een groot gedeelte der bevolking in zulke pijnlijke omstandigheden verkeert, meenen ondergeteekenden, daartoe door den Gouverneur aangespoord, een beroep te moeten doen op Uwe bekende liefdadigheid, in het volle vertrouwen U bereid te zullen vinden de armen, zooveel als in Uw vermogen is, te steunen en door deze moeielijke tijden heen te helpen.

Hoogachtend,

Mr. J. B. Gorsira, Voorzitter.
Morris E. Curiel.
H. J. C. Henriques.
R. S. de Lannoy.
Leon V. Leyba.
S. E. L Maduro.
W. R. Menkman.
A. G. Statius Muller
E. M. Penso.
G. A. Winkel.
B. F. van der Veen Zeppenfeldt.
Mr. W. Ch. de la Try Ellis, Secret

P. S. De commissie stelt zich voor Maandag, den 11n dezer, met lijsten rond te gaan.

HAVEN-NIEUWS.
VAN 2 JAN. — 16 JAN.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Commewijne	D Haasnoot	3 Jan	Amsterdam	4 Jan.	New York
Maracaibo	G W Goodman	2 „	New-York	2 „	Maracaibo
Pr Willem I	J A Egmond	6 „	New-York	7 „	Amsterdam
Pr Fr Hendrik	J C Metus	9 „	Amsterdam	9 „	New-York
Merida	A Johanson	4 „	Maracaibo	4 „	La Guayra
Merida	A Johanson	6 „	La Guayra	7 „	Maracaibo
Maracaibo	G W Goodman	7 „	Maracaibo	7 „	New York
Philadelphia	H Hichborn	7 „	New York	7 „	La Guayra
Philadelphia	H Hichborn	13 „	La Guayra	13 „	New-York
Merida	A Johanson	13 „	Maracaibo	13 „	Maracacaibo
Zulia	S S Morris	16 „	New-York	16 „	Maracaibo
Pr der Nederl	N C v Baaren	18 „	New-York	19 „	Amsterdam
Scytian	A Coulsting	5 Jan.	Liverpool	5 Jan.	Liverpool
Tordenskjold	Anderson	28 Dec.	Norfolk	6 „	Cuba
Bologna	A A Poggi	12 Jan.	Colon	12 „	Genova
Legaspi	E Ezacial	16 „	Colon	16 „	Barcelona

Schoeners.	Aankomst	van	Schoeners.	Vertrek	naar.
Gloria V	4 Jan	Maracaibo	*Estr del Mar*	2 Jan.	Guanta
Abeona H	6 „	Cumaná	*Alix V*	3 „	Aruba
Refugio H	6 „	Aruba	*Clicia V*	5 „	Maracaibo
Amadeo V	7 „	Aruba	*Virginia H*	4 „	Vela de Coro
Juan Luis	7 „	Aruba	*Meteor H*	4 „	Vela de Coro
Virginia H	7 „	Vela Coro	*La Providencia*	4 „	Pto Cabello
España D	9 „	Sto Dom.	*Estelle H*	8 „	Isl. Barlov.
			Hirondelle H	6 „	Maracaibo
			Refugio H	7 „	Aruba
			Juan Luis H	8 „	Aruba
			Rosa Maria H	7 „	Aruba